

BESPREKINGSVERSLAG

Reg.nr.: 18.082596

Afdeling Bestuursondersteuning

Betreft: Commissie Bestuur, Organisatie en Dienstverlening	Datum bespreking: woensdag 9 mei 2018 Plaats VV-zaal Opgesteld door: P.J. Emck	
Aanwezigen: • Dhr. E.C. de Meijer (voorzitter) • Dhr. R.A.M. van der Sande (dijkgraaf) • Dhr. J.C.H. Haan (hoogheemraad) • Dhr. J.W. Pluckel (hoogheemraad) • Dhr. H. van Dijk (Water Natuurlijk) • Mw. T.O. Fierens (PvdA) • Dhr. A. van Geest (Algemene Waterschapspartij) • Dhr. N. van der Plas (ChristenUnie-SGP) • Dhr. J.P. de Vries (A&B) • Dhr. R.F. Schols (50PLUS) • Mw. J.M. Stoop (Natuurterreinen) • Mw. C.H.C. van Steensel-van Hage (VVD) • Dhr. J. de Kieviet (secretaris) Verder aanwezig: de heer H. Nederend en de heer F. van Rijn Afwezig: mw. J. Boomsma (PvdD), dhr. R.H. Kerst (ChristenUnie-SGP) en de heer D. Kooij (A&B)	Verslag zenden aan: VV	
VERSLAG		ACTIE
1.	<u>Opening</u> De <u>voorzitter</u> opent om 15.30 uur de vergadering van de commissie BOD en heet de aanwezigen welkom. Er is bericht van verhindering ontvangen van mevrouw Boomsma, de heer Kooij en de heer Kerst. De laatste wordt vervangen door de heer Van der Plas. De heer Démoed wordt nog verwacht.	
2.	<u>Spreekrecht</u> Hiervan wordt geen gebruik gemaakt.	
3.	<u>Notulen van de commissievergadering BOD 14 maart 2018 en toezeggingenlijst</u> De notulen en de toezeggingenlijst worden ongewijzigd vastgesteld.	
4.	<u>Mededelingen</u> Er zijn geen mededelingen.	
5.	<u>VV besluitpunten</u>	
5a.	<u>Gemeenschappelijke Regeling BelastingSamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR)</u> [De heer Démoed komt ter vergadering.] Mevrouw Van Steensel maakt uit de stukken op dat het budget de komende jaren	

VERSLAG	ACTIE
nauwelijks stijgt. Welk beleid ligt daaraan ten grondslag? Het Rijk stelt zonder onderbouwing en eenzijdig de tarieven van de uitvoeringskosten vast. Een aandachtspunt is dat het takenpakket groeit. Wil Rijnland dat? Waaruit bestaan die uitbreidingen en wat zijn de daaraan verbonden kosten? Wat wordt bedoeld met de opmerkingen over 'opdrachtgever' versus 'eigenaar'? In de begroting staat, op pagina 32: "De AVG vraagt om meer personeel." Het is bekend dat er een gegevensfunctionaris moet worden aangesteld, maar is iedere gemeenschappelijke regeling verplicht een eigen medewerker in dienst te nemen? Hoe groot is het takenpakket en hoeveel medewerkers zijn nodig om dat uit te voeren? Haar fractie zou in de zienswijze graag meer aandacht zien voor de ICT. Mevrouw <u>Fierens</u> wijst erop dat vandaag over meerdere gemeenschappelijke regelingen wordt gesproken en heeft gezien dat er verschillen bestaan in de formulering van de verschillende besluiten. Zo wordt in het ene geval gevraagd om 'kennis te nemen van' en in een ander geval om 'in te stemmen met' de meerjarenbegroting. Dit zijn juridische besluiten, dus is het van belang om te weten wat de achtergrond van deze verschillen in formulering is. Waarom is er geen zienswijze op AQUON opgesteld? De voorliggende begroting is opgesteld op basis van de status quo, waarbij geen rekening is gehouden met eventueel toetredende partners. Wat is het beleid ten aanzien van toetredende partners? Wat is het groeimodel en wat zijn daarvan de financiële consequenties? In de begroting staat dat ISAE-certificering vooropstaat en dat daarom verantwoorde groei het uitgangspunt is. Wat is het verband tussen deze twee zaken? Wat zijn de gevolgen van een eventuele uitbreiding van de gemeenschappelijke regeling voor de nieuwe en de zittende leden, ook financieel? De heer <u>Van Geest</u> sluit zich aan bij de gestelde vragen over de gevolgen van een eventuele uitbreiding. Een belangrijke taak van de BSGR is belasting innen. Is men binnen de BSGR goed op de hoogte van de nieuwe regels voor het bijhouden van informatiebestanden? Als dat niet het geval is, kan ook het hoogheemraadschap daarop worden aangekeken. Aanslagbiljetten worden vandaag de dag elektronisch toegezonden. Hij stelt voor dat de BSGR de toelichtingsfolders op de aanslag toevoegt. Alle informatie is op de website terug te vinden, maar het is klantvriendelijker om die met de aanslag aan te bieden. De heer <u>Schols</u> heeft een aantal vragen. Op pagina 7 staat, over de groeistrategie, dat uitbreiding van deelname wenselijk is, maar daar staat niet bij hoe dat wordt aangepakt. Welke gevolgen heeft elektronische toezending van de aanslag voor de kosten? Voor het overige stemt zijn fractie in met het voorstel. De heer <u>Pluckel</u> deelt mee dat de in de BSGR deelnemende gemeenten uitspraken doen over de tariefstijging die zij willen toestaan en dat daarin alleen rekening met de inflatie wordt gehouden. Dat is de richtlijn. In die richtlijn is geen rekening gehouden met uitbreidingen. Leiderdorp heeft in beginsel besloten om in te treden. De noordelijke gemeenten hebben voor een andere gemeenschappelijke regeling gekozen en zouden kunnen worden overgehaald om over	

VERSLAG	ACTIE
te stappen als wordt aangetoond dat zij bij de BSGR beter uit zijn. Dan nog moet er binnen organisaties vaak weerstand tegen verandering worden overwonnen. Mevrouw <u>Fierens</u> vraagt naar de strategische overwegingen. De BSGR heeft nu een hanteerbare omvang, dus wat zijn de overwegingen om toch te willen uitbreiden? De heer <u>Pluckel</u> streeft naar meer efficiency en een logische gebiedsindeling. Uitbreiding ligt wat hem betreft voor de hand. Als Leiderdorp toetreedt is dat voordelig voor die gemeente en de zittende partners. Hij kan dat met cijfers onderbouwen. Hij onderschrijft dat de BSGR naar tevredenheid functioneert en dat uitbreiding daarom niet noodzakelijk is. De druk op gemeenten om te zoeken naar de voordeligste allianties is verminderd nu de crisis is achter de rug is. Het is mogelijk dat sommige nieuwe gemeentecolleges andere standpunten in zullen nemen. Het Rijk maakt gebruik van zijn monopoliepositie door stevige tarieven vast te stellen. Door koepelorganisaties en belastingsamenwerkingen worden gesprekken met het Rijk gevoerd over wat een redelijk en billijk tarief is. Dit is zeker een aandachtspunt. Vooral de takenpakketten van gemeenten groeien. Rijnland betaalt daar niet aan mee, want binnen de BSGR is bepaald dat deelnemers betalen naar rato van de diensten die zij afnemen. Binnen een gemeenschappelijke regeling is sprake van een eigenaars- en een klantrol. Op beide sporen wordt goed gelet. Dat een gegevensfunctionaris moet worden aangesteld volgt uit de AVG. Hij kan nog geen uitspraken doen over de functie-inhoud en -omvang. Rijnland heeft eerder zorg uitgesproken over de programma's van Centric. De belasting-samenwerkingen die met die software werken hebben over de situatie overlegd en er zijn afspraken gemaakt. De gang van zaken en de uitkomst staan in de zienswijze beschreven. Mevrouw <u>Van Steensel</u> bedoelde met haar opmerking dat ICT een grote rol kan spelen bij een efficiënte inrichting van de belastinginning. Haar fractie vraagt aandacht voor die mogelijkheden en om het scheppen van financiële ruimte om daarop in te spelen. De heer <u>Pluckel</u> deelt mee dat daarop wordt geanticipeerd, onder meer door het scholen van medewerkers in de omgang met de nieuwe systemen. Hij is van mening dat de BSGR op het onderdeel ICT goed bij is. Hij veronderstelt dat de standaard is dat wordt gevraagd om in te stemmen met de begrotingen van gemeenschappelijke regelingen, inclusief de zienswijzen. De heer <u>Haan</u> deelt mee dat bij de gemeenschappelijke regeling slibverwerking wordt gevraagd om kennis te nemen van de begroting en in te stemmen met de zienswijze. De heer <u>Van Rijn</u> somt de volgende gevraagde besluiten op: kennisnemen van de meerjarenbegroting, kennisnemen van de begrotingswijziging - die zaken worden vastgesteld door het bestuur van de BSGR - en kenbaar maken van de positieve zienswijze. De heer <u>Pluckel</u> is van mening dat de formuleringen voor de BSGR juist zijn. De te beantwoorden vraag is of deze lijn bij de andere gemeenschappelijke regelingen correct is gevolgd.	

VERSLAG	ACTIE
Mevrouw <u>Fierens</u> merkt op dat het 'kenbaar maken van een positieve zienswijze' niet hetzelfde is als 'instemmen met'. De heer <u>Van der Sande</u> neemt als dijkgraaf de verantwoordelijkheid op zich dat voor de VV voor alle drie de gemeenschappelijke regelingen heldere en consistente besluiten worden geformuleerd, met een toelichting op de achtergrond. De heer <u>Pluckel</u> is het met de vragensteller eens dat er geen oorzakelijk verband is tussen ISAE-certificering en verantwoorde groei. Als in de tekst die suggestie wordt gewekt, moet die worden aangepast. De heer <u>Schols</u> merkt op dat een certificaat wel een extra argument kan vormen om toe te treden. De heer <u>Van Rijn</u> vat de tekst zo op dat te veel groei ten koste zou kunnen gaan van de kwaliteit en dat dan de ISAE-certificering gevaar loopt. Rustig groeien is het devies. De heer <u>Pluckel</u> deelt mee dat het kostprijscalculatiemodel dit jaar 50% en volgend jaar 100% wordt toegepast. Dat betekent dat de deelnemers betalen naar rato van afname van diensten. Hij zal nog eens nagaan of de BSGR goed op de hoogte is van de nieuwe privacyregels. De heer <u>Van der Sande</u> wijst erop dat de gemeenschappelijke regeling zelf verantwoordelijk is voor het goed toepassen van de regels. De heer <u>De Vries</u> heeft in de vorige BOD-vergadering vragen over hetzelfde onderwerp gesteld, te weten de gegevensuitwisseling tussen dit huis en gemeenschappelijke regelingen. Ook daarop ziet de wetgeving toe. Hij herinnert zich dat is afgesproken dat hierover een korte notitie zou worden aangeboden. De heer <u>Van der Sande</u> wijst erop dat de BSGR voor de uitvoering van haar werk over eigen gegevensbestanden beschikt en daar zelf verantwoordelijk voor is. Binnen Rijnland wordt binnenkort aan de hand van een stand-van-zakennotitie nagegaan in hoeverre al wordt voldaan aan de nieuwe wet; de BSGR dient dat eveneens in eigen huis te doen. De heer <u>De Vries</u> meldt zijn bedrijf verplicht is aan alle relaties een-op-een toestemming te vragen om gegevens door te geven. Ieder is inderdaad verantwoordelijk voor de eigen bronbestanden, maar er ligt ook een verantwoordelijkheid rond het uitwisselen van gegevens. Daar zit de crux. De heer <u>Van der Sande</u> zal bij de opstellers van de stand-van-zakennotitie aandacht vragen voor dit aspect. De heer <u>Pluckel</u> zal onderzoeken of een digitale informatiefolder bij de aanslag kan worden gevoegd en zal de commissie op de hoogte stellen van de uitkomst. De heer <u>Van Geest</u> deelt mee dat de aanslag voor de waterschapsbelasting die hij heeft	

VERSLAG	ACTIE
ontvangen door de BSGR is verzorgd. Hij trekt daaruit de conclusie dat Alphen aan den Rijn is toegetreden. De heer <u>Van Rijn</u> wijst erop dat die conclusie niet juist is. Binnen heel Rijnland wordt de waterschapsbelasting door de BSGR verzorgd. Als Alphen toetreedt, worden ook de gemeentelijke belastingen door BSGR geïnd. Mevrouw <u>Fierens</u> leest in de stukken dat een voorstel voor uitbreiding zal worden onderbouwd met een businesscase. Zij hecht daaraan. Inmiddels is duidelijk dat er grenzen zijn aan de financiële voordelen die met schaalvergroting kunnen worden bereikt omdat uitbreiding ten koste kan gaan van de overzichtelijkheid en beheersbaarheid. De heer <u>Pluckel</u> is het daarmee eens. De <u>voorzitter</u> concludeert dat de commissie adviseert het document als hamerstuk voor de VV te agenderen. Hij heeft de volgende toezeggingen genoteerd: - de formulering van de verschillende artikelen onder de agendapunten 5.a t/m 5.c wordt voor zo ver nodig geüniformeerd. - er wordt nagegaan wat de consequenties zijn om een folder met de aanslag mee te sturen	Nota van wijziging Toezegging
5.b <u>Gemeenschappelijke Regeling Het Waterschapshuis: begroting 2019</u> De heer <u>Démoed</u> kan zich niet vinden in de formulering 'positief-kritische zienswijze'. Wat hem betreft is een zienswijze positief of negatief. Op pagina 2 staat: "Wij maken een voorbehoud voor het goedkeuren van de begroting in afwachting van een nadere afstemming van de interne projecten." Hij kan dat niet anders opvatten dan dat Rijnland kritiek uit in de zienswijze en zelfs een voorbehoud maakt. Mevrouw <u>Fierens</u> heeft opmerkingen over hetzelfde aspect. In het voorstel staat onder 1.4 dat kantoorautomatisering is overgenomen door Vechtstromen in de verwachting dat dat financieel voordeel zou bieden. Dat voordeel is niet gerealiseerd. Zij vraagt daarop een toelichting te verzorgen, alsmede op het voorbehoud voor het goedkeuren van de begroting. Wat is nu de stand van zaken in die afstemming van de interne projecten? Zij stelt voor in het besluit de instemming neutraler te formuleren omdat Rijnland instemt met een voorbehoud. Mevrouw <u>Van Steensel</u> sluit zich aan bij de vragen van eerdere sprekers. Zij ziet dat voor de interne projecten zonder toelichting een stijging in de uitgaven is begroot. In de begroting wordt bovendien gemeld dat er na veranderingen en aanpassingen toch nog interne achterstanden zijn. Zij vraagt dit toe te lichten en adviseert namens haar fractie om te prioriteren. De heer <u>Van Dijk</u> vraagt of is nagevraagd of er voor het verstrijken van de zienswijzeperiode meer duidelijkheid over de interne projecten kan worden gegeven. Immers, als niet aan de voorwaarden van het voorbehoud kan worden voldaan, blijft dat gehandhaafd en stemt Rijnland dus niet in met de begroting.	

VERSLAG	ACTIE
Hij vraagt aandacht voor het personeelsbudget: er wordt verwacht dat er wordt bezuinigd en dan blijkt dat toch weer extra budget nodig is. De heer <u>Pluckel</u> deelt mee dat de zienswijze is ingediend onder voorbehoud van goedkeuring door de VV. De bestuursvergadering heeft plaatsgevonden en daarin is de begroting bij meerderheid van stemmen goedgekeurd. De kritiek van Schieland en Rijnland is door anderen overruled, omdat de mededelingen over de aanpak door DB en directie hen daarvoor voldoende houvast bood. Hij stelt voor om een andere keer tijd vrij te maken voor een bredere bespreking van het Waterschapshuis. Er ligt een voorgeschiedenis, er is een koersdocument opgesteld waarbij de SAD's nauw zijn betrokken en zelfs de Unie onderkent dat ICT niet alleen meer procesondersteunend is maar een onderdeel van de kernprocessen. In september 2018 wordt een conferentie georganiseerd over het perspectief, waar ook de AB-leden voor worden uitgenodigd. De werkwijze rond de projecten werkt heel goed. Bij het opstellen van HWH 2.0 bleek dat de interne ICT achterloopt. Daarvoor is een inhaalprogramma opgesteld dat samen met een ervaren waterschap wordt uitgevoerd. Het Waterschapshuis neemt bijvoorbeeld Prosa over. De interne projecten worden niet door de opdrachtgeverstafel maar door het DB geselecteerd en de vraag rees of de deelnemers bij dat proces voldoende worden betrokken. Een nader voorstel over de omgang met de interne projecten is in voorbereiding en hij hoopt de commissie daarover in de volgende vergadering te kunnen informeren. Hij heeft niet paraat waarom het overnemen van kantoorautomatisering door Vechtstromen tot een kostenverhoging heeft geleid en stelt daarom voor dit punt mee te nemen in een nota van toelichting. Hij stelt voor eveneens schriftelijk in te gaan op de vraag om een toelichting op de interne projecten te verzorgen. De directie heeft geantwoord dat de nu opgestelde planning uitvoerbaar is. Een mogelijk risico is dat, omdat ICT-ers schaars zijn, het voor het Waterschapshuis lastiger wordt om deskundige medewerkers van waterschappen in te lenen. Mevrouw <u>Fierens</u> merkt op dat dan onder het kopje Risico's ten onrechte "Geen" staat genoteerd. De heer <u>Pluckel</u> neemt hier nota van. De stijging van het personeelsbudget houdt verband met de genoemde schaarse disciplines. Bij de vaststelling van het budget worden de regels van het Rijk gevolgd. De <u>voorzitter</u> vraagt de commissie om zich in tweede termijn uit te spreken over de vraag of de zienswijze in deze vorm ingestuurd had mogen worden en hoe dat nu wel geregeld moet worden. De eerste vraag van de heer <u>Démoed</u> is waarom is gewacht met het maken van het punt over de interne projecten tot het moment dat de begroting er lag. Hij is van mening dat het weinig zin heeft om verder over de zienswijze te spreken: de begroting is inmiddels vastgesteld. De bespreking van de zienswijze kan daarom wat hem betreft van de agenda worden afgevoerd, omdat dat letterlijk zinloos is. Het is bovendien niet goed voor de positie van Rijnland om in tweede instantie een heel andere reactie in te brengen terwijl het schap in het bestuur is vertegenwoordigd.	

VERSLAG	ACTIE
Wat betreft de interactie tussen VV en college is zijn eerste vraag wel van belang: waarom is dit niet eerder aan de orde gesteld? De heer <u>Van Dijk</u> is van mening dat het indienen van een zienswijze wel zin heeft. Er kan weliswaar niet meer worden bereikt wat Rijnland wilde bereiken, maar er kan wel een signaal voor volgend jaar worden afgegeven. Instemmen met de tekst van deze zienswijze is niet geheel passend. De heer <u>Van Geest</u> ziet als des poedels kern dat de begroting van het Waterschapshuis pas in mei van het lopende jaar wordt vastgesteld. Als dat, zoals het hoort, voor de jaarwisseling was gedaan, had kunnen worden getoetst of lopende projecten behoorlijk zijn verwerkt. De vaststelling van de begroting vindt nu zo laat plaats dat het door de instelling te voeren beleid maar zeer gedeeltelijk kan worden beïnvloed. Mevrouw <u>Fierens</u> is van mening dat onder dit agendapunt moet worden besloten over het al dan niet indienen van een kritische zienswijze. Het proces komt later aan de orde, als wordt gesproken over de notitie die is geboren naar aanleiding van dit soort procesissues. De heer <u>Pluckel</u> wijst erop dat de zienswijze, met een voorbehoud, is ingediend en zijn effect heeft gehad. Het AB heeft er kennis van genomen, maar Schieland en Rijnland waren de enigen die kritisch waren op dit punt en eraan vasthielden dat zij aan de voorkant bij het proces betrokken willen worden. Een tweede effect is dat het DB een voorstel voor een andere omgang met de interne projecten voorbereidt. Hij is er geen voorstander van om de zienswijze in te trekken. De heer <u>Démoed</u> merkt op dat de VV een andere strekking in de zienswijze zou leggen. Hij is er geen voorstander van dat een andere bestuurslaag van dezelfde overheidsorganisatie dat doet. Bovendien is de begroting vastgesteld. De heer <u>Van der Sande</u> wijst erop dat het een geactualiseerde begroting van 2018/2019 betreft. Over de begroting 2018 is al eerder advies uitgebracht. Omdat de DB-vergadering eerder plaatsvond, heeft het DB getracht om in de geest van de VV te reageren: ook interne projecten staan ten dienste van alle waterschappen en daarom stelden Schieland en Rijnland zich op het standpunt dat die vooraf via de opdrachttafel met alle betrokkenen moeten worden gedeeld. Hij hoopt dat de VV deze procedurele opmerking van het DB blijft steunen. De heer <u>Van Geest</u> herinnert eraan dat ook vorig jaar vragen over het Waterschapshuis zijn gesteld, meestal aan de hand van de begroting. Dat heeft tot dusver helaas niet tot veel verandering geleid. Het is dan van belang om na te gaan hoe Rijnland, samen met Schieland, die boodschap met meer kracht onder de aandacht kan brengen. Het zou een rare indruk maken om af te wijken van de ingediende zienswijze; wel lijkt een stevige brief aan de directie en het DB op zijn plaats. Hij stelt voor die brief door een hoger orgaan, de VV, te laten ondertekenen. De heer Pluckel kan dan goed gebruikmaken van die brief. De heer <u>Pluckel</u> herhaalt dat het DB een voorstel voor een andere omgang met de interne projecten voorbereidt. Hopelijk sluit die nieuwe procedure aan op de wensen van	

VERSLAG	ACTIE
Schieland en Rijnland. Een extra brief opstellen is wat hem betreft niet nodig. Tijdens de conferentie wordt het koersplan besproken. De <u>voorzitter</u> stelt vast dat er behoefte is aan een derde termijn. De heer <u>Démoed</u> brengt als voorstel van orde in dat vaststelling van de zienswijze van de agenda van de VV wordt afgevoerd. De begroting is vastgesteld en de boodschap is overgekomen. De heer <u>Pluckel</u> voegt toe dat het probleem is dat de interne projecten niet via de opdrachtgeverstafel kunnen lopen. Daar moet een mouw aan worden gepast. De heer <u>Schols</u> is van mening dat de zienswijze moet worden ingediend. Daarnaast zou Rijnland in september een brief moeten opstellen waarin de VV zijn ongenoegen kenbaar maakt over de huidige procesgang. De heer <u>Pluckel</u> herhaalt dat de zienswijze tot gevolg heeft gehad dat het DB een voorstel voor een andere omgang met de interne projecten voorbereidt. Wat hem betreft hoeft de zienswijze niet in de VV te worden besproken. De heer <u>Van der Sande</u> wijst erop dat bij het niet vaststellen van de zienswijze door de VV de zienswijze vervalt, en daarmee ook de rugsteun voor de procedurewijziging. Hij stelt voor de zienswijze wel vast te stellen en om in september tijdens de conferentie in te brengen welke toekomst van het Waterschapshuis Rijnland voor zich ziet. De heer <u>Démoed</u> ziet het als onvermijdelijk dat agendering voor de VV leidt tot vrije bespreking van wenselijke aanvullingen op of wijzigingen van de zienswijze. Hij wil niet worden gecommitteerd aan een zienswijze waar hij opmerkingen over heeft. De heer <u>Van der Sande</u> vraagt of het daarbij gaat om inhoudelijke of de tekst versterkende aanpassingen. Het laatste geeft de zienswijze meer kracht en zal ook meehelpen om de toon te zetten voor de discussie in september. Mevrouw <u>Fierens</u> sluit zich aan bij de opvatting van de heer Démoed: als de brief uitgaat, dan in de vorm zoals de VV die wenst. Wat haar betreft gaat het om toevoegingen aan de tekst, maar ook dat is niet ondersteunend voor de portefeuillehouder. Ook zij zou liever afzien van het nemen van een besluit. Met de tekst zoals die er nu ligt gaat zij niet akkoord. Mevrouw <u>Van Steensel</u> hoort dat de bezwaren zich vooral op de tekst richten. Zij stelt voor om in de VV niet de inhoudelijke discussie te voeren. Zij stelt voor voorstellen voor aanpassing van de tekst in te dienen en alleen die in de VV te bespreken. De heer <u>Van Geest</u> geeft voorrang aan de inhoud. Rijnland wil veranderingen bij het Waterschapshuis bewerkstelligen. Dat kan niet meer door invloed op de begroting uit te oefenen, want die is vastgesteld, en ook niet via de daar achteraan hobbende zienswijze. Dat kan wel door, voor september, een brief op te stellen met een 'aanvullende zienswijze'.	

VERSLAG	ACTIE
De heer <u>Van Dijk</u> is van mening dat het proces rond de zienswijze moet worden afgerond. Die moet of worden bevestigd, of worden ingetrokken. Mogelijk is een kleine tekstaanpassing aanbrengen eveneens een optie. 'Niets doen' is wat hem betreft geen optie. De heer <u>Pluckel</u> stelt vast dat de zienswijze zijn werking heeft gehad. Het maakt hem niet uit of de zienswijze, al dan niet in een verbeterde versie, wordt bevestigd. Als de VV er niet uitkomt, kan dat misschien beter achterwege worden gelaten. De <u>voorzitter</u> stelt voor de bespreking af te ronden. Hij geeft het college in overweging om de VV een nieuw of hetzelfde voorstel voor te leggen. De heer <u>Van der Sande</u> deelt mee dat het college zich beraadt over het voorstel dan wel het zich niet verzetten tegen het afvoeren van de agenda. De <u>voorzitter</u> heeft de volgende toezeggingen genoteerd: - er wordt een toelichting verzorgd op kosten van de kantoorautomatisering bij Vechtstromen - er wordt een toelichting op de interne projecten verzorgd.	Nota van toelichting
5.c <u>Gemeenschappelijke Regeling Slibverwerking 2009: begroting 2019</u> De heer <u>Haan</u> deelt mee dat bij vergissing een tekst van vorig jaar in de aanbestedingsbrief is blijven staan, namelijk de melding dat de peildatum van de garantstellingsprovisie niet correct is. Dit jaar is dat op orde. Mevrouw <u>Fierens</u> leest over de risico's dat die niet zozeer liggen besloten in de gemeenschappelijke regeling als wel in de HVC. Zij mist de onderbouwing. De heer <u>Haan</u> licht toe dat de gemeenschappelijke regeling het administratieve functiehuis is en de rechtspersoon via welke de deelnemende waterschappen zijn vertegenwoordigd in HVC. HVC verwerkt het slib en daar zitten de uitvoeringsrisico's. Een risico is bijvoorbeeld dat de centrale in Dordrecht in kan storten: dat is een groot risico met een zeer kleine kans van optreden. Andere waterschappen hebben soms moeite om hun slib kwijt te raken. Rijnland loopt dat risico niet, juist omdat zij lid is van de gemeenschappelijke regeling en HVC. De <u>voorzitter</u> concludeert dat de commissie adviseert het voorstel als hamerstuk voor de VV te agenderen. De heer <u>Nederend</u> meldt dat AQUON de volgende vergadercyclus wordt geagendeerd omdat de begroting niet tijdig klaar was.	
5.d <u>Afrekening besteding bijdrage fractievergoedingen 2017</u> Mevrouw <u>Van Steensel</u> vraagt of er een kascommissie is die deze bestedingen kan toetsen aan doelmatigheid en rechtmatigheid. De heer <u>Van der Sande</u> is van mening dat een toets op doelmatigheid niet aan de orde is: binnen de gestelde regels is het aan de fracties om dat te bepalen. Hij veronderstelt dat de toets op de rechtmatigheid is geborgd, omdat deze uitgaven, als onderdeel van de	

VERSLAG	ACTIE
begroting van Rijnland, door de accountant worden getoetst. Intern wordt gecontroleerd of de uitgaven voldoen aan de gestelde regels. De <u>voorzitter</u> sluit de bespreking af en bedankt mevrouw Fierens en de heer Démoed voor het opstellen van de notitie. De uitwerking van de toezegging van de heer Van der Sande wordt uiteraard tzt geagendeerd voor de VV.	
6 VV-beeldvormingsnota's	
6.a <u>Beeldvorming Verbonden Partijen</u> Mevrouw <u>Stoop</u> is ingenomen met deze notitie van de heer Démoed en mevrouw Fierens omdat die voldoende houvast biedt om de verbonden partijen te evalueren. De heer <u>De Vries</u> acht deze eerste nota met ijkpunten zeer lezenswaardig en ziet daarin goede handvatten. Hij heeft twee kritische opmerkingen. Onder 5.5 is sprake van rapporteurs: wordt daarmee niet nog een tussenbestuurslaag georganiseerd? Met welk mandaat/bevoegdheden/verantwoordelijkheden worden zij opgezet en aan wie rapporteren zij? Als hij beziet hoe vandaag de behandeling van de agendapunten over de verbonden partijen is verlopen, is de belangrijkste opgave om het simpel te houden. Vanuit de eigenaarsrol is het schap hopelijk goed in de gemeenschappelijke regelingen vertegenwoordigd en van daaruit wordt over 'huishoudelijke zaken' gerapporteerd. Vanuit de opdrachtgeversrol wil het schap dingen gedaan krijgen van de gemeenschappelijke regelingen. De invulling van deze posities dient zo transparant te zijn dat het werk van de genoemde rapporteurs overbodig is. Vandaag bleek dat dat niet altijd zo is, maar dat is de opgave. Hij ontvangt graag meer uitleg over wat wordt bedoeld met het deelnemersoverleg (5.6). Als het idee is dat alle VV's van alle aangesloten partijen met de verbonden partij om de tafel gaan zitten wordt het een Poolse landdag. Hebben de opstellers stilgestaan bij de governance structuur van verbonden partijen? De tendens in het land is dat onafhankelijke en professionele bestuurders worden benoemd, waardoor de verbonden partij meer de kenmerken krijgt van een werkmaatschappij. De heer <u>Van Dijk</u> sluit zich aan bij de opmerkingen van de vorige spreker over de punten 5.5 en 5.6. Hij suggereert om de Rekenkamercommissie te vragen dieper op dit soort punten in te gaan, of dat de BOD-commissies van verschillende verbonden partijen zich daarover buigen. De heer <u>Van Geest</u> merkt in reactie op het laatste voorstel op dat de Rekenkamer moet worden betaald. Hij veronderstelt dat de genoemde rapporteurs VV-leden zouden zijn, die dat werk vanuit die verantwoordelijkheid uit zouden voeren. Het voorstel spreekt hem erg aan, omdat anders steeds 'een beetje' - zie de agendapunten 5a. tot en met 5c van deze vergadering - wordt gesproken over waar het bij de gemeenschappelijke regelingen om gaat. Hij verwacht dat een rapporteur die het dossier goed gelezen heeft en die vragen kan beantwoorden toegevoegde waarde biedt. Mevrouw <u>Van Steensel</u> deelt mee dat haar fractie gruwelt van dit soort voorstellen. De VVD zit niet te wachten op extra rapporteurs; de portefeuillehouder dient de rapporteur te zijn.	

VERSLAG	ACTIE
Mevrouw <u>Fierens</u> zegt dat de notitie is voortgekomen uit de behoefte om meer greep te krijgen op de verbonden partijen en de aansturing daarvan vanuit de VV. Omdat zich zojuist een praktijkvoorbeeld heeft voorgedaan, heeft dat volgens haar geen nadere toelichting. De voorstellen in de notitie zijn suggesties en hoeven niet alle te worden overgenomen. De insteek van de twee opstellers is niet dat er complexiteit wordt toegevoegd maar dat zaken juist transparanter worden. Het past bij de vigerende speerpunten dat de VV meer aan de voorkant van het proces wil zitten. Uit de lijst mogelijkheden kunnen er enkele worden gekozen en op grond van de opgedane ervaring kan vervolgens worden bepaald of die voldoende bijdragen aan de gestelde doelen. Wat haar betreft valt deze aanpak onder bestuurlijke vernieuwing. Een aantal punten ligt voor de opstellers vrij principieel, zoals het eigenaarschap en het klant zijn. Soms zijn die twee zaken bij twee personen belegd, en de heer Nederend heeft een keer voorgelegd dat, als dat niet bij wet wordt bepaald, het mogelijk is om eigen varianten vast te leggen. Een ander voorstel is dat een beperkt aantal VV-leden met andere VV's contact heeft. De gang van zaken rond het Waterschapshuis vormt wat haar betreft een illustratie: de vertegenwoordiger van Rijnland heeft zijn best gedaan, maar het is onmogelijk om de uitkomst van een democratisch proces te voorspellen. Misschien zou dat debat in een netwerkje van leden van meerdere VV's kunnen worden gevoerd. Het model van werken met rapporteurs wordt in het Europees Parlement veel toegepast: een of twee leden worden aangewezen om een thema dat in de belangstelling staat nauwgezet te volgen. Daarmee wordt meer transparantie beoogd en inbreng van een onafhankelijke eigen stem vanuit het parlement - in het geval van Rijnland vanuit de VV. De heer <u>Démoed</u> is het eens met diegenen die stellen dat niet meer drukte moet worden georganiseerd als zaken niet goed lopen. Hij is wel van mening dat de VV een eigenstandige verantwoordelijkheid heeft voor deze regelingen, waar immers veel geld in omgaat. Meestal beperkt de bespreking zich tot de begroting en de jaarrekening, maar er wordt nauwelijks gesproken over de doelen die de VV met die regelingen nastreeft. Dat dat niet gebeurt, ligt aan de VV zelf. De keus in methodiek staat wat hem betreft niet voorop; wel dat de VV voelt dat zij hier een taak heeft. De Rekenkamercommissie kan ervoor kiezen onderzoek naar verbonden partijen te doen, maar zijns inziens gebeurt dat dan spaarzaam en niet structureel en die inzet kan dus niet in de plaats komen van wat het AB en DB zouden moeten doen. Hij is van mening dat de posities van eigenaar en klant alleen zijn belegd als Rijnland meerdere zetels in het bestuur zou bekleden. Dat is nu niet overal geregeld, en een van de boodschappen is dat dat in de nieuwe bestuursperiode wel zou kunnen gebeuren. De heer <u>Haan</u> reageert met de focus op de GR slibverwerking. Hij begrijpt de behoefte van de VV aan eenduidigheid in de benadering en bespreking van de verbonden partijen. Tegelijkertijd pleit hij ervoor om de dynamiek in en complexiteit van die verschillende verbonden partijen recht te doen. Bij de bespreking van de GR slibverwerking is op 14 maart aan de orde gekomen dat de bestuurlijke, financiële, politieke en omgevingsaspecten goed zijn geborgd. Na lezing van de nota acht hij twee zaken voor deze GR relevant: wat is de politieke ambitie op het gebied van duurzaamheid en innovatie en hoe zijn de eigenaar- en klantrol ingericht? De GR is wat betreft de ambitie op het gebied van duurzaamheid en innovatie bijna een	

VERSLAG	ACTIE
lege huls. HVC is de partner, en die kan zicht houden op innovatieve nieuwe slibtechnieken, zoals het superkritisch vergassen en het terugwinnen van fosfaat. De eerste mogelijkheid om deze ontwikkelingen gebundeld aan te bieden doet zich voor bij de presentatie van de kadernotitie van de GR, waarin de ambities aan de orde worden gesteld. Hij nodigt de commissie uit om de bespreking daarvan te benutten voor een richtinggevende bespreking. De tweede mogelijkheid volgt uit de toezegging die bij de toekomst organisatie zuiveringsbeheer is gedaan, namelijk dat slibstrategie wordt benut als instrument om kaders en visies mee te geven. De eigenaar- en klantrol is in deze GR atypisch verzorgd, omdat er per deelnemer twee bestuursleden zitting hebben. In de praktijk vallen de belangen van eigenaar en klant meestal samen. Hij heeft de eigenaarsrol op zich genomen. Met het andere bestuurslid, de heer Kastelein, is afgesproken dat die de klantrol op zich neemt als er sprake mocht zijn van conflicterende belangen. In samenspraak is onderzocht of er punten zouden zijn waarbij daar sprake van zou kunnen zijn, maar tot dusver heeft zich nog iets voorgedaan waar de aandacht van de VV voor zou moeten worden gevraagd. Een aantal commissarissen binnen HVC werd op voordracht van de doelgroepen benoemd. In voortgangsberichten is gemeld al dat HVC daarvan afstapt om een professionaliseringsslag in de raad van commissarissen te maken, vanuit de gedachte dat die vooral het belang van het gehele bedrijf op het oog dient te hebben. Wel is geregeld dat vertegenwoordigers vanuit de verschillende aandachtsgebieden in die raad zitting houden. De heer <u>Van der Sande</u> is van mening dat het stuk dat vorig jaar over dit onderwerp is opgesteld van goede kwaliteit is. Toch blijken er een of meerdere 'kiezels in de schoen' te zitten waardoor het niet goed voelt. Wat gaat er nu de facto mis, en wat moet er anders? Aan zes van de acht aanbevelingen kan de VV zelf invulling geven. Gebruikmaken van persoonlijke deskundigheden vindt nu al vaak informeel plaats. Hij is van mening dat de inhoud leidend dient te zijn. De vorm van de verbonden partijen, die buiten Rijnland zijn geplaatst, leidt tot behoefte aan meer aandacht, maar met die gegeven structuur moet Rijnland omgaan. Het is de vraag of aan iedere verbonden partij evenveel aandacht moet worden besteed. Bij het slib gaat het om ambities op het gebied van duurzaamheid, bij het Waterschapshuis kan het gaan om de toekomst van de digitale ontwikkeling en de effecten daarvan op Rijnland. Daar kan het inhoudelijke gesprek over worden aangegaan. Het hoofddoel is dat die organisaties Rijnland bijstaan in het bereiken van haar inhoudelijke doelen. De vraag is welk middel het meest geschikt is om dat te bereiken en hij heeft daar geen pasklaar antwoord op. De heer <u>Pluckel</u> herinnert eraan dat veel regelingen van start zijn gegaan omdat in de samenwerking met anderen meer efficiency en dus financieel voordeel kon worden bereikt. Vaak is de praktijk weerbarstiger dan uit de businesscase bleek. Meestal duurde het twee keer zo lang als werd voorzien voordat de berekende voordelen werden bereikt. Bij de drie gemeenschappelijke regelingen die hij onder zijn hoede heeft is op dat punt de laatste jaren vooruitgang geboekt. Nu is het tijd voor beraad op het verdere perspectief. Wat zijn de belangen van Rijnland - en de andere partners - wat betreft de aspecten kosten, kwaliteit en kwetsbaarheid?	

VERSLAG	ACTIE
Wat is de ontwikkeling in de markt? Kan de huidige praktijk worden voortgezet of moet die veranderen? Aan het Waterschapshuis doen alle waterschappen mee. Door de SAD's is erkend dat dat huis een belangrijke taak heeft en dat een goede strategie moet worden afgesproken. De VV wordt daarbij betrokken. Bij de BSGR is een soort optimum bereikt. De vraag is wat verdere groei zou kunnen brengen en hoe de huidige deelnemers daarmee om willen gaan. Na een moeizame start functioneert AQUON heel behoorlijk. Het aantal opdrachten neemt weer toe. Een belangrijke vraag is of wordt gekozen voor behoud van twee locaties of voor centrale huisvesting. Een optie is om een directeur van een verbonden partij uit te nodigen voor een gesprek over diens visie op de toekomst. De heer <u>Démoed</u> is het ermee eens dat het aangaan van het gesprek het doel is, en niet de notitie of de daarin beschreven instrumenten. Uit het zojuist gevoerde gesprek over het Waterschapshuis kwam naar voren dat niet iedereen over dezelfde informatie beschikte. Het is niet zo dat de VV door iets wordt weerhouden, maar de vraag is of die over de juiste sturingsinstrumenten beschikt. De regelingen hebben meestal 'slechts' uitvoeringsdoelen, maar er is sprake van meerwaarde als de resultaten daarvan bijdragen aan het bereiken van (begrotings)doelen van Rijnland. Of en in welke vorm die meerwaarde aanwezig is, is nu grotendeels onbekend. Hij heeft behoefte aan kennis van die meerwaarde en de stand van zaken in de bedrijfsvoering om 'aan de voorkant' het gesprek te kunnen voeren. In de notitie zijn suggesties gedaan over de wijze waarop dat kennisniveau mogelijk kan worden bereikt. Hij is net als anderen geen voorstander van bestuurlijke drukte en kiest daarom voor de simpelste en effectieve aanpak. Het college onthoudt de VV nooit informatie, dus is zijn indruk dat de VV zich anders moet positioneren. De heer <u>De Vries</u> denkt dat VV en verbonden partijen een andere houding in de wederzijdse communicatie moeten aannemen. Er zijn voldoende structuren aanwezig om zaken bespreekbaar te maken. Hij suggereert om in een jaar een of twee verbonden partijen uit te nodigen voor een eigen sessie tijdens een informatieve VV. Er is dan tijd genoeg om te spreken over bestuurlijke en inhoudelijke aangelegenheden en aansluitend kan worden nagegaan of aan een dergelijke bijeenkomst conclusies kunnen worden verbonden. Een voordeel daarvan is dat de VV zelf het tijdstip bepaalt en dus niet afhankelijk is van het ritme van de verbonden partij. De heer <u>Van Geest</u> ziet de verzuchting over 'het steentje in de schoen' als een mooie beeldspraak. Hij denkt dat men dat 'kiezeltje' onder meer voelt omdat een steeds groter deel van de begroting wordt besteed aan verbonden partijen, met als gevolg dat de VV geen directe zeggenschap meer heeft over een steeds groter deel van de begroting. Er hoeft dan maar iets kleins verkeerd te gaan om de reactie op te roepen dat de VV niets van die organisatie weet en er geen controle op heeft. De vraag is hoe dat kan worden opgelost. Volgens hem is de oplossing niet dat alle verbonden partijen onder de loep worden gelegd, maar dat er af en toe een goed wordt doorgelicht. Dat kan bijvoorbeeld door de directeur uit te nodigen voor een gesprek. Mevrouw <u>Fierens</u> beschouwt dit als een proces van bestuurlijke vernieuwing, waarin	

VERSLAG	ACTIE
meer aan de voorkant wordt gestuurd. Eerder in de vergadering kwam een goed voorbeeld van het ontstaan van 'het kiezel'tje' aan de orde, waaruit bleek hoe dat in alle lagen is verlopen. De discussie is niet nieuw. Hoe kan de VV sturen? Rijnland heeft politieke speerpunten, zoals innovatie en duurzaamheid, en wil die terugzien in de activiteiten, ook als die bij partners zijn belegd. Als dat niet lukt, wordt Rijnland gedwongen een stap terug te doen. Uit het dilemma dat eerder vandaag aan de orde kwam blijkt dat de rollen aan het schuiven zijn. Onder 3 staan [in de notitie] vraagpunten over de sturing - in feite zijn dat de onderzoeksvragen. De verwachting was dat Rijnland financieel voordeel zou behalen door deelname aan de regelingen, maar in de meeste gevallen is dat niet uitgekomen. Bovendien is niet <i>financieel</i> beter worden het ultieme doel, want dat is dat Rijnland <i>inhoudelijk</i> beter wil worden. De opstellers hebben vervolgens, gebruikmakend van bestaande onderzoeksrapporten, instrumenten aangedragen die de rol van de VV kunnen versterken. Het gaat wat haar betreft over politieke doelen en over verandering, met als doel om de bal bij de VV te krijgen. Zij proeft wat koudwatervrees. De VV moet dit gewoon gaan doen, en het resterende jaar kan goed worden benut door een paar pilots uit te zetten. De heer <u>Van der Sande</u> begrijpt dat een simpele aanpak wordt gezocht om de VV aan het stuur te zetten en 'de kiezel' te verwijderen. Er dient zich al snel een goede kans aan, want in september wordt gesproken over het koersdocument van het Waterschapshuis. D&H neemt op zich om die bijeenkomst op een zodanige manier voor te bereiden dat zo veel mogelijk tegemoet wordt gekomen aan de gevoelens die in de VV leven, door aandacht te besteden aan de maatschappelijke opgaven van het Waterschapshuis, de eigen ambities van Rijnland en na te gaan hoe het een op het ander aansluit. De <u>voorzitter</u> sluit de bespreking af en bedankt mevrouw Fierens en de heer Démoed voor het opstellen van de notitie. De notitie wordt uiteraard ook geagendeerd voor de VV.	Toezegging
7 Ter kennisname	
7.a <u>Jaarstukken verbonden partijen</u> De <u>voorzitter</u> stelt vast dat deze stukken ter kennisname worden aangenomen.	
8. <u>Rondvraag</u> De heer <u>De Vries</u> heeft, samen met andere fractievertegenwoordigers, naar volle tevredenheid met de ambtelijke organisatie gesproken over de begroting 2019, die voor de volgende vergadering staat geagendeerd. In het daaropvolgende fractieberaad kwam pregnant naar voren dat de personeelssituatie bij Rijnland dominant is in de discussie. Hij vraagt het college daarom om aan de stukken voor de begroting een strategische personeelsnotitie toe te voegen, om op grond van die doorkijk de discussie in de VV te kunnen voeren over knelpunten en de daaraan verbonden kosten. De heer <u>Van der Sande</u> doet namens de heer Kastelein de toezegging dat de laatste door middel van een presentatie tijdens de volgende BOD-vergadering in het kader van de bespreking van het MJP inzicht zal geven in de ontwikkeling van de organisatie en in het bijzonder de strategische personeelsplanning. Rijnland loopt tegen grenzen aan, in	Toezegging

VERSLAG		ACTIE
	kwantiteit, in kwaliteit en in de ontwikkeling. Mevrouw <u>Fierens</u> organiseert op 28 juni het SDG Café. Deze events gaan over duurzame werelddoelen en dit keer is het thema Water, met als subthema schone oceanen en veilige kusten. De bijeenkomst is gekoppeld aan de Volvo Ocean Race en De Unie verleent ook haar medewerking. De commissieleden ontvangen een uitnodiging.	
9.	<u>Sluiting</u> De <u>voorzitter</u> sluit de vergadering om 17.40 uur.	